

Congres over het Groen in Amsterdam Zuidoost

Locatie: Kerkgenootschap De nieuwe Stad

Datum: 12-12-19

Aanvang: 19:30

Aanwezig:

Adri Bloem,
Annemarie Tiebosch,
Bert Meester,
Heero Viel,
Lucy Brand,
Mahmoud Mohamed,
Marie Mnatsakanyan,
Renate Nollen,
Rob Alberts,
Sander Schreuder

Op 12 december vond het Congres over groen in Amsterdam plaats. Deze was georganiseerd op het initiatief van fractie GroenLinks van het stadsdeelcommissie Zuidoost. De fractie wilde van groene organisaties en bewoners weten wat zij van de plannen over groen in Zuidoost vonden, wat goed was erin en wat beter kon.

Twee mensen, waaronder Amy Koopmanschap had zich afgemeld voor het evenement. Zij had vooral laten weten dat ze het vooral kwalijk vindt dat de middenbermen heel vaak gesnoeid worden, waardoor heel veel soorten planten en bloemen gesnoeid worden.

Na een korte introductie over het plan, kreeg men de gelegenheid om te discussiëren en zijn meningen te delen over de plannen van de gemeente en het stadsdeel Zuidoost.

Mevrouw Renate Nollen is een van de medeoprichters van het Groene platform Zuidoost-collega, partnerorganisatie van Urbaniahoeve en had een speech voorbereid over het groene plan in Zuidoost. Sinds twee jaar zijn deze organisaties samen met een groep bewoners uit verschillende delen van het stadsdeel Zuidoost bezig met het ontwerpen aanleggen en onderhouden van een voedselbos in Zuidoost.

Over de structuurvisie 2040 was mevrouw Nollen van mening dat er in de visie heel heftig wordt ingezet op economische groei en bouwen. Deze twee dingen komen in de visie als allergrootste naar voren. Toch komt het openbare groen er ook in voor. Deze wordt genoemd als recreatie, stille recreatie en muziek- en evenement recreatie. De gemeenteraad heeft deze zomer het feit van de klimaatcrisis ondertekend en dus betekent dat dat ze de wetenschappers die zeggen dat het kwart over twaalf is geloven, aldus Nollen.

Tegelijkertijd, als zij de visie 2040 leest, krijgt zij nog steeds het gevoel dat we eigenlijk op dezelfde manier bezig zijn als vanaf de jaren zeventig bezig zijn geweest, namelijk lekker voor ons uitschuiven. In de zeventiger jaren zijn er milieuwetten gemaakt, alle producerende bedrijven zijn naar China vertrokken. We weten nu precies dat de oceanen, de lucht en ook het land nu net zo hard aan het vervuilen zijn als toen en dus kunnen wij niet een probleem van hier gaan verplaatsen en dan denken het is nou weg. Zo

is het niet want we hebben gewoon één wereld, voegde zij toe. Verder zei mevrouw Nollen, gebaseerd op de groene visie, dat zij denkt, dat gezien de manier waarop wij bezig zijn in de wereld en het feit dat de gemeenteraad de klimaatcrisis ondersteunt, wij een aantal dingen moeten doen als wij een groene visie willen maken. Deze kwamen als aparte punten aan bod.

Ten eerste moeten we de groene plekken die er zijn continuïteit bieden, we moeten ervoor gaan kiezen, moeten gaan zeggen bijvoorbeeld dat de volkstuinvereniging achter het AMC, dat is niet een groene plek totdat we daar gaan bouwen. Het is een groene plek en het blijft ook zo. Of dat het Gaasperpark een park is zolang er geen geld is om er te gaan bouwen. We hebben die parken en groene plekken nodig en zo moeten ze blijven.

Met andere woorden, wat groen is conserveren, continuïteit bieden en vanuit daar verder werken naar de uitbreiding van die groene gebieden. Bijvoorbeeld een berm tot een bloemenlint omvormen. Dit moet één van de pilaren van de groene visie zijn. Het zou ook goed zijn als de groene plekken rechten zouden krijgen, vond Nollen.

De reden voor het behouden en uitbreiden van groen is de grond. De bovenste 20 cm van de grond bepaalt ons leven, zonder dat is er geen leven en daar zijn wij als mensen van afhankelijk, maar het duurt 75 à 100 jaar voordat de grond volwassen wordt en kan een gigantische rol gaan spelen bij de klimaatadaptatie en misschien bij het bijsturen van de problemen waar wij nu mee te maken hebben. Door het graven van de boden doen wij het werk dat de grond heeft gedaan voor ons te niet.

Als reactie hierop probeerde mevrouw Bloem een tegenargument te geven, die de gemeente zou kunnen aanhalen op de plannen over het behouden van groen. Bijvoorbeeld dat in de stad er meer speelt dan dat. Er zijn mensen die woningen nodig hebben, er is sprake van woningnood, de economie moet ook groeien enzovoort. Als reactie op dit argument vroeg meneer Mohamed of mevrouw Bloem erkent dat mensen groen nodig hebben. Groen moet evenveel waarde hebben als de economische groei, was zijn mening. De internationalisering van de Zuidas moet niet de prioriteit hebben, want in de tijden van klimaatcrisis moet men niet aan economische groei denken, aldus mevrouw Nollen, als reactie op mevrouw Bloem.

Een tweede belangrijke punt die die mevrouw Nollen toevoegde betrof de burgerinitiatieven in Amsterdam. Amsterdam is een stad van de regenten en heeft de neiging om burgerinitiatieven in te kapselen in een soort semi- ambtenarij. Dat vond mevrouw Nollen heel gevaarlijk. De burgerinitiatieven komen van onderop en uit het hart van de mensen. Als deze worden geïnstitutionaliseerd, dan worden de burgers tot ambtenaren gemaakt en moeten hun bazen tevreden houden. Mensen verliezen dan hun functie binnen de maatschappij omdat zij een afdeling van de gemeente worden en verliezen daarmee de macht.

Het derde relevante punt betrof de gemeente en dat zij zich aan haar eigen wetten gaat houden. Bijvoorbeeld als er gezonde bomen tegen de wil van de bewoners in gekapt worden. Dit terwijl het tegen de bomenverordening van gemeente Amsterdam is. Dit betekent dus dat zij zich niet aan hun eigen wetten houden, omdat het hen vanwege de infrastructuur, bouw of geld uitkomt. Dat moet anders en het is belangrijk dat de huidige college haar daad bij het woord gaat voegen. Het voortdurend overtreden van je eigen wetten, waar de burgers zich wel aan moeten houden holt de democratie uit.

Het vierde punt was dat van schijnparticipatie, wat houdt in dat de burgers als het ware de al lang vastgelegde plannen van de gemeente moeten aftekenen. Een voorbeeld

hiervan was het feit dat de burgers later de mogelijkheid krijgen om hun meningen over de groene visie te geven dan de deadline waarop het advies over de groene visie door de stadsdeelcommissie vastgesteld moet zijn.

Meneer Alberts begon over de moestuincomplexen of de postzegels die in de jaren 80 waren en die na de Bijlmer sloop zijn verdwenen. Tegenwoordig zijn er nieuwe in plaats gekomen en als burger mag je op de wachtlijst om daar 6 of 10 m² mag rommelen en zit er geen continuïteit meer in de wijk. Bij de grote groene elementen zien we dat de bovenlaag is weggehaald, afgegraven door de overheid. Hij was van mening dat het afgraven en verplaatsen van bodem naar andere delen van de stad geen goed idee is en dat het desastreuze gevolgen heeft voor de biodiversiteit van de bodem. Tevens zei hij dat de gemeente Amsterdam de volkstuintjes als toekomstige bouwplaatsen beschouwt en dus geen continuïteit biedt.

Om deze redenen zijn VTV Linnaeus en Groene Platform Zuidoost drastische maatregelen aan het nemen om het park ecologisch te maken, aldus mevrouw Nollen. Zij zijn bezig met de bloemenweides, met het uitleggen waarom het van belang is dat er niet elke week gemaaid wordt maar drie keer in de maand bijvoorbeeld en hopen dat op deze manier het park ook in NNN plan komt, want dit is de enige kans op overleving, voegde zij eraan toe. De parken moeten laten zien dat ze veel biodiversiteit hebben. De voorwaarde hiervoor is wel dat het bestuur welwillend moet zijn over de plannen en meer van groen weten.

Een ander probleem in ons regeeringsstelsel, stelde mevrouw Nollen, is dat mensen die in het bestuur zich met het openbare groen bezighouden, nul verstand van groen hebben en denken dat ze de klimaatcrisis kunnen omdraaien met balkontuinen. Volgens haar is dat een verkeerd beeld en het is jammer dat de mensen die wél verstand hebben van groen, ecologie en ecologische gebieden niet op deze posten zitten.

Mevrouw Tiebosch voegde hieraan toe dat als er mensen zijn die de nodige kennis wél hebben, erkend moeten worden. In de stad is er heel veel steen en het ontnemt de bodem de kans om volwassen te worden en te zorgen voor biodiversiteit. Juist om deze redenen zijn de postzegel gebieden van belang en moeten zo blijven. Ze mogen niet zomaar weggehaald en versteend worden. Ook moeten de verordeningen over bouw worden nageleefd.

Er worden veel bomen gekapt door de bouw en daardoor krijgen de bomen niet de kans om te groeien en een mooie vorm te krijgen. Het zou de taak van de kunstenaars en architecten worden om de bouwplannen zo te maken dat de bomen bewaard kunnen worden. Meneer Alberts gaf nog een voorbeeld van zo een situatie waarbij een boom werd gekapt omdat er een studentencampus moest komen en er was geen respect voor cultuurhistorische element. Een ander punt is dat berken snel worden gekapt omdat zij een korte omlooptijd hebben volgens sommigen. Ook was het zo, beweerde meneer Alberts, dat de bomen die op een bouwplan zaten niet op de lijst van monumentale bomen mochten worden gezet.

De deelnemers van de discussie waren het erover eens dat er een omslag nodig is om aan het groen evenveel waarde te hechten als aan de economie. Het moet als iets nuttigs worden gezien. Ook klimaatneutraal bouwen kwam ter sprake en men vond dat het onterecht is om de nieuwe wijken die gebouwd worden klimaatneutraal te noemen als er een bos wordt gekapt om die te bouwen of als de nieuwe woningen geen groene tuinen hebben,

maar betegelde binnenruimtes. Bovendien hebben al die huizen trappen en kunnen mensen met beperkingen vaak niet naar binnen. Dit betekent dan ook dat ouderen er niet kunnen blijven wonen, vanwege praktische bezwaren. Er moeten daarom innovatieve manieren van bouwen komen, concludeerde Nollen.

Al met al kwamen vier belangrijke punten ter sprake, die in het advies over de groene visie kunnen worden gezet:

1. Continuïteit bieden aan groen,
2. Het behoud van burgerinitiatieven als zodanig,
3. De gemeente moet zich aan eigen wetten houden,
4. Zelfbeheer in plaats van schijnparticipatie.